

tre o Saragossa, terra de l'informant); més conegut *llisona*: «De Flordeneu --- / l'estany se divideix en amples braços / --- / y floregen les ones riu avall / --- / ja'l rieró anguileja pel boscatge, / argentina *llisona* vers son cau, / ja en gorc mig aturant-se entre 'l fullatge, / darrera un vel verdós, sembla un ull blau», *Canigó* III, 25b; 4 cf. andalús *liso* 'sargantana' a Córdova (*AORBB* I, 30), reto-romànic dels Grisons *ližeta* i *jižeta* (punts 29 i 25 *AIS*, s. v. *lucertola*), landès *lisèt* 'noia de serp' (Palay), cast. dial. *eslizón* o *lución* [*DAC*, 1899]; amb la mateixa base semàntica pruss. ant. *glosano* (trad. *blindschleiche* en el gloss. d'Elbing, 778), derivat de l'arrel del lit. *glodžiu*, *glōsti* 'polir, allisar', lit. *glodūs* 'suau', letó *glāstīt* 'amanyagar', pruss. ant. *glostō* 'pedra d'esmolat' (Pok., *IEW*, 432).

Llisó. *Llisol*. *Llisor* 'nuvolada grisa que porta aigua': «ve una *ližō* d'aiga» 've un aiguat' *StPol* (1925), cf. l'ús de *llis* a *Tortosa* «—Què fa 'l temps? —Tot està clos i molt *llis*: tenim aigua per a rato» (Moreira, *Folkkl.*, 40). *Llisura*.

Allisar [c. 1390, Aversó, *alhisā*, *alhisā*, *alhisar*, *alhisē*, *alhisō*, 417, 24, 1456, 874, 1280]; «decorau la fama - qui als dos sublima, / lo hu molt alegre - fent justa sentència, / seguí d'ells la norma - ab gran reverència, / als quals no (*a*)*llisa* - la sobornant líma», Gaspar de Verí a. 1502 (*JMBover*, *BiEscrBal.*, 502.23.5); *allisable*; *allisada*; *allisadis*, -*dissa*; *allisador*, -*adora*; *allisadura* [*allisadures*, *DBal.*]; *allisament*; *allisó*; *allisonar*.

+*Entrellisada* 'dansa popular vallespirena': «c'est une variété de la cascavellada: les danseurs sont rangés sur deux rangées et *glissent*, en dansant, de l'une», Horaci Chauvet (*Les couleurs du Vallespir*, p. 22); no deu ser gaire diferent de l'*esllisada* que veig ponderada en anuncis de publicitat a Illa de Tet (però una dama d'allà, molt catalana, no la coneixia, 1960).

Esllisar-se (supra), pall. etc. +*esllisada* pall. 'relliscada', també a la Vall de Boí, 1957, mentre que a la de Cardós vaig anotar donà una +*zližančkada* 'relliscar' (Tavascan, 1934). *Rellissar* 'relliscar' maestr. (Sera d'En Galceran, 1961); *rellissada*; *rellissadis*; *rellissenc*.

De *LLISCAR*. *Lliscada*; *lliscadis*; *lliscador*; *lliscall*; *lliscament*. *Lliscant*, adj. 'llisquent', Verdaguer; 'relliscós' tarrag. «ho va espadar, perquè no sigui *lliscant*» (Vallmoll, 1964); m. mal definit com a 'lloc relliscós' en el Llucanès (*AlcM*), car es tracta de paratges d'un rierol, 'per on les aigües s'escolen sobre grans penyes': per exemple el *Lliscant de Bols* en el curs de la Gavarresa (Sta. Eulàlia, 1964); en el riuet Orlina de Rabós d'Empordà (el nom del qual sembla venir de *RAPIDOSUS*) mitja hora amunt del poble hi ha el *liškán* de penyes del Gorg Podrit: des d'on el corrent ja és més ràpid (1958). *Lliscós* 'relliscós' (Belv., Lab): «lo poble, de la part de dalt és pujada y baxada, en certs paratges ràpida, empedrada y *lliscosa*; y lo restant, pla, que forma un carrer y plassa ---», «amb alguna baixada *lliscosa* i havent donat d'anques a terra lo Marquès ---», B. de Maldà (*Excursions*, 72; *Coll. B. V.*, 110).

Llisquent [no Lab., Bulbena ni Vogel, però ja]: «mes ullades --- resseguint-lo de l'un a l'altre indret --- curioses, *llisquentes*, ab kaleidoscòpica fúria ---», Pons Mass. (*Colla del C.*, c. 1870), i després l'usaren Massó Torrents i d'altres; *llisquentor*. *Llisquívól*, bonica creació de Verdaguer, que ja va usar-lo en l'esborral de l'*Atl.* de 1867: «pel brugit y cridòria co-neix als que 'l segueixen / ell, y 'ls llarguíssims passos dobla per l'herm fangós, / quan a sos peus l'herbatge y rocatam falleixen, / com peix *llisquívól* trenca les ones, delitós» (vi, 54d); «de tan feixuga càrrega la terra enlleugerida, / Alcides en lo trono s'asseu de Gerió, / y dolsa deixa córrer, y en somnis d'or, sa vida, / com en planer herbatge *llisquívól* rieró» x, 4d, estrofes canviades en la versió definitiva, on ja no posa el mot; però sí en el cant I, 68c i en *Canigó*, on en la góndola de Flordeneu «*llisquívola* és la proa y cisel·lada / pel més traçat pastor del Pirineu» (III, 10a). *Llisquera*. *Llisquet* (supra); *llisqueta*. *Alliscar* [*DTO*, 1647]; *enlliscar*; *eslliscar*.

Relliscar [Belv.], veg. supra; encara que la llengua moderna ha tendit sempre a distingir el *relliscar* accident, del *lliscar* 'escolar-se', de vegades també s'ha usat *relliscar* en aquesta acc.: «somnia, Gentil, somnia, / dexa volar ton cor bell / --- dexa la barca que *rellisque* y corra / dexa que estime a Flordeneu son pit / --- / ja rossola suau sobre l'argila, / ja 'l llahut se revincla en lo sauló, / ja *rellisca* onejant com una anguila / ---», *Canigó* (III, 19a, 21c). *Relliscada* [Belv.]. *Relliscadis*. *Relliscador*. *Relliscall*. *Rellisquent* [Belvitges]. *Rellisqueig*. *Relliscós* [Belv.].

¹ Tanmateix s'observa que Wartburg i Gamillscheg, tan propensos a les etimologies germàniques, no hi han cregut: aquest ni en parla en la seva *Rom. Germ.*, i la rebutja amb bones raons en l'*EWFS*.

² Aquest el cita com a rus Pok., *IEW*, 664.9, donant-li *SLIG*-com a arrel indoeuropea (?), i afegint-hi *slizī* «schleim» i el plural *slizy* 'mena de trineu', que deuen ser dialectals com aquell en rus, car no figuren en els grossos diccionaris russos (Smirnitiski etc.), però sí aquell en l'ucraïnès de Podbežko. De tota manera, cap relació amb el radical amplificat *llisc*-del català, car -*kū* i -*kij* són sufixos merament eslaus. —³ Car hi ha l'adjectiu *lisquet* «lisse et doux; propret, gentil», que ell mateix aplica a la sina de Mireia, quan aquesta hi esmuny els moixonets agafats: «lèu mai, dins la blanco e *lisqueto* presoun, / tres pimparrin elo recato *lisse*» (II, 35.3), on justament empra *lisse*, amb -*ss-*, si no m'enganyo variant de *lis* adjectiu, aplicat als moixonets. —

⁴ En nota: «serpeta blanquinosa, curta y de cua esmotxada, més coneguda per lo nom de noya de serp; en lo Pallars ne diuen vidriol, no sé si per ser trencadiça com lo vidre o ---».

Llisada, *llisar*, *lliscada*, *lliscador*, *lliscall*, *lliscant*, *lliscar*, *lliscat*, *lliscós*, *lliser*, *llisera*, *lliseta*, *llisona*, *llisor*, *llisquent*, *llisquera*, *llisquet*, *llisquívól*, V. *llis*

⁶⁰ *LLISSA* (d'on la forma moderna i menys estesa